Donderdag 7 October 1943 — DAGBLAD — 60ste Jaargang, No. 4023

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

U. S. A. - Vloot bombardeert Wake Island.

Roosevelt zoekt machtiging van het Congres om de Philippijnen onafhankelijk te verklaren.

Duitse soldaten helpen Joden uit Denemarken ontsnappen.

Duitsland protesteert bij Turkije wegens vermeende steunverlening aan Geallieerden.

ROOSEVELT ZOEKT ONAFHANKELIJKHEID VOOR DE PHILIPPIJNEN.

President Roosevelt vroeg het Noordamerikaanse Congres hem het gezag te verlenen om de „wettelijke onafhankelijkheid van de Philippijnen zo spoedig mogelijk te proclameren als een afzonderlijke en zichzelf regerend land".

De boodschap, welke Roosevelt hierover aan het Congres zond, luidt als volgt:

„Sedert de Japanners hun aanval op de eilanden van de Philippijnen openden heb ik bij verschillende gelegenheden namens het Noordamerikaanse volk boodschappen gericht tot het kloekmoedige volk van de Philippijnen waarin onze bewondering geuit werd voor zijn dapperheid en trouw. Ik heb het verzekerd, dat de Regering der Verenigde Staten van Amerika ervoor zal zorgen, dat zijn onafhankelijkheid prompt zal worden bevestigd en — wat belangrijker is — dat zij zal worden beschermd.

De hulpbronnen der Verenigde Staten in manschappen en materiaal staan achter die belofte aan het volk der Philippijnen. Wij zullen die belofte nakomen gelijk wij elke belofte zijn nagekomen, welke de Verenigde Staten den Philippijnse volke hebben gedaan.

De Philippijnse Regering, welke zich thans in de Verenigde Staten bevindt, heeft met de rest der Verenigde Landen samengewerkt in de vereende taak om onze gemeenschappelijke vijanden in het Oosten en het Westen te vernietigen. Gelijk ik verklaarde op 12 Augustus 1943 beschouwen de Verenigde Staten in de practijk de Philippijnen op dezelfde wijze als de Regeringen van andere onafhankelijke landen.

Ik ben er zeker van, dat het Noordamerikaanse volk gelooft, dat het Philippijnse volk het recht verdiend heeft om juridisch vrij en onafhankelijk te zijn.

De datum welke thans is vastgesteld door de stemming van het volk en de wetgevende macht van de Philippijnse eilanden voor de onafhankelijkheid is 4 Juli 1946.

Het is echter mogelijk, dat de loop van de oorlog deze gemeenschappelijke wil van de Noordamerikaanse en Philippijnse volken eerder ten uitvoer zal brengen.

Ik beveel daarom een wet van het Congres aan waardoor den President het gezag gegeven wordt om na overleg met den President van het Gemenebest der Philippijnse eilanden de datum te vervroegen welke is vastgesteld in de bestaande wet en de wettelijke onafhankelijkheid uit te roepen van de Philippijnen als een afzonderlijk en onafhankelijk land zodra dit mogelijk is.

Als het Congres deze beslissing wil nemen zijn er volgens mijn mening verschillende maatregelen nodig om onze belofte goed te maken, dat de onafhankelijkheid der Philippijnen in de toekomst zal worden beschermd en hun het economische herstel zal worden gegeven waarop zij recht hebben.

Ik beveel daarom ook aan:

1) Dat het Congres de bepaling make waardoor den President der Verenigde Staten en den President van het Gemenebest der Philippijnse eilanden het gezag gegeven wordt om terstond in onderhandelingen te treden en de nodige stappen te doen voor het waarborgen van de volledige veiligheid der Philippijnen voor de wederzijdse bescherming der eilanden en de Verenigde Staten en voor het handhaven des vredes in de Stille Oceaan in de toekomst.

2) Dat het Congres de bepaling make voor het vaststellen der nodige wijzigingen in de bestaande wetsbepalingen, welke de economische betrekkingen tussen de Verenigde Staten en de Philippijnen regelen, teneinde de Philippijnen te helpen maken tot een onafhankelijk land, dat economisch sterk is.

3) Dat het Congres de bepaling make voor het physieke en economische herstel van de Philippijnen, hetgeen nodig is gemaakt door de verwoestingen welke de indringers er hebben aangericht.

Dit alles komt het Philippijnse volk toe als erkenning voor zijn heldhaftige rol in deze oorlog, de politieke banden welke ons hebben saamgebonden en de banden van vriendschap welke ons in de toekomst zullen verbinden.

Zulk een beslissing van het Congres zal het volk der Philippijnen wederom verzekeren van onze oprechtheid van doel en ons besluit om het zo spoedig mogelijk de wettelijke staat van volledige vrijheid en onafhankelijkheid toe te kennen, waarop het als lid der Verenigde Landen aanspraak heeft." (Washington, (AP) 6.10).

JAPAN GAAT DE PHILIPPIJNEN ONAFHANKELIJK VERKLAREN.

Radio-Tokio deelde mede, dat de Philippijnen bij Birma zullen worden gevoegd op de lijst van „onafhankelijke" landen in Japans nieuwe" „welvaartsspheer". Dit zal op 14 October geschieden. De radio zeide, dat de datum van het geven van de „Vrijheid" aan de Philippijnen is vastgesteld na besprekingen te Tokio tussen Japanse overheden en José Laurel, die beschreven wordt als den „verkozen President van de Philippijnen". Laurel zou de vorige week gekozen zijn door de „constitutionele vergadering", welke voornamelijk is samengesteld uit leden van de Kalibapi, de Philippijnse totalitaire partij onder Japanse bescherming (New York, (AP) 7.10).

GEALLIEERDE DUIKBOTEN IN JAPANSE WATEREN.

De Japanse radio zeide, dat een Geallieerde duikboot in de Tsjusjima Straat doordrong en het stoomschip „Konron Maru" in de grond boorde, dat een verdienst onderhoudt tussen Sjimonoseki op het Japanse hoofdeiland Honsju en Fusan op Korea.

De radio zeide, dat slechts 70 van de 616 opvarenden gered werden uit de ruwe zee. De aanval vond plaats op 5 October. (New York, (AP) 7.10).

TOJO OVER HET GEALLIEERD OFFENSIEF.

De radio van Tokio zeide, dat Premier Tojo in een toespraak tot 240 nieuwe Japanse Regeringsambtenaren zeide, dat het Geallieerde offensief „in hevigheid is toegenomen". (New York, (AP) 7.10).

DUITSE SOLDATEN HELPEN JODEN ONTSNAPPEN.

Duitse soldaten, die hun afkeuring te kennen gaven over de vervolging der Deense Joden door de nazies, helpen de vluchtelingen ontkomen. Dit werd door laatstgenoemden medegedeeld aan Zweedse verslaggevers. Zij zeiden, dat de Duitsers burgerkleren aandoen teneinde de Joden te helpen zonder de aandacht te trekken. Dit, samen met de hulp, welke de Deense politie aan de Joden geeft, maakt begrijpelijk dat meer dan 3000 Joden in Zweden zijn aangekomen niettegenstaande de waakzaamheid van de Gestapo. Niettegenstaande de hulp hebben vele Joden zich van het leven beroofd uit wanhoop, liever dan naar Oost-Europa te worden vervoerd. (Stockholm, (AP) 7.10).

VOORZORGSMAATREGELEN VAN DE HEILIGE STOEL.

Een bericht uit Chiasso zeide, dat volgens de „Osservatore Romano" Zijne Heiligheid de Paus heeft toegestemd tot het in dienst nemen van meer Zwitserse burgers met het oog op de nadering van het strijdgewoel naar Rome. Het Vaticaan zou nog andere maatregelen genomen hebben voor geval Rome toneel van de strijd zou worden.

Talrijke Pauselijke vlaggen en aanplakbiljetten zijn klaargemaakt om bezittingen van de Kerk als zodanig aan te duiden. (Bern, (AP) 7.10).

DUITS PROTEST.

Officieuze berichten delen mede, dat de Duitse Regering een formele protestnota gezonden heeft aan het Turkse Departement van Buitenlandse Zaken met de beschuldiging, dat de Turken geen volledige onzijdigheid getoond hebben bij de Geallieerde aanval op de Dodecanesen en andere eilanden in de Aegeïsche Zee.

Naar vermeld zouden de Duitsers zich erover beklaagd hebben, dat Turkse luchtdoelkanonnen niet vuurden op transportvliegtuigen, die de kust als dekking gebruikten. Voorts zou Brits militair personeel naar de eilanden gegaan zijn in kleine boten, die van de Turkse kusten vertrokken. Waarnemers in Bodrum deelden gisteren mede, dat de Britse troepen op Coo landden tijdens drie dagen van intensieve luchtoperaties. Hierbij zouden telkens formaties van 30 tot 40 Noordamerikaanse transportvliegtuigen van de Turkse kust af zijn waargenomen. Een der vliegtuigen stortte op Turks grondgebied neer. (Ankara, (AP) 7.10).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 6 October hadden geen grote veranderingen plaats aan het front. Op 5 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 16 Duitse tanks. 59 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur." (Moskou, (AP) 6.10).

VOLTREFFERS OP DUITSE ONDERGRONDSE HANGARS.

Een bericht uit Sofia meldt, dat Noordamerikaanse vliegtuigen met bommen voltreffers plaatsten op Duitse ondergrondse hangars bij het vliegveld Falero op 12 kilometer van Athene. De hangars werden vernield en ongeveer 250 personen — waarschijnlijk grondpersoneel van de Luftwaffe — werden gedood (Madrid, (AP) 6.10).

BOMBARDEMENT OP WAKE ISLAND.

Een communiqué dat door Admiraal Chester Nimitz werd uitgegeven, deelde mede, dat de Japanse installaties en het garnizoen op Wake Island gisteren hevig gebombardeerd en beschoten werden door een krachtige strijdmacht van de vloot in de Stille Oceaan. De vlootmacht stond onder bevel van Schout bij Nacht Alfred Montgomery. Er was een vliegdekschip onder. Het bombardement door marine-eenheden begon bij het ochtendgloren. Er werden geen verdere bizonderheden verstrekt. (Pearl Harbor, (AP) 6.10).

4000 ITALIAANSE SOLDATEN IN PIANO DI RESINELLI.

Het Zwitserse dagblad „Libera Stampa" in Lugano meldt, dat 4000 georganiseerde Italiaanse soldaten onder commando van officieren die aan Badoglio trouw zijn, zich in het dorp Piano di Resinelli in de bergen van Lecco boven het Como-meer, gevestigd hebben, teneinde de Duitsers te bestrijden. (Het Zwitsers-Italiaans front (AP) 6.10).

DUITSERS PASSEN VERSCHROEIDE AARDE POLITIEK TOE.

Het Geallieerd Hoofdkwartier van Noord-Afrika maakte bekend dat onder de handvesten welke de Geallieerden in Italië hebben buit gemaakt, een order was, gericht aan het genie-bataljon Hermann Goering om bij de terugtrekking strict de hand te houden aan het program van „verschroeide aarde". Den Duitsen genietroepen werd opgedragen om alle bruggen, spoorwegstations, waterinstallaties en andere gebouwen die van waarde voor de Geallieerden kunnen zijn, te vernielen. In een dorp — aldus melden de Italianen — gingen de Duitsers er zelfs met de fietsen van burgers vandoor, terwijl sommige Duitse soldaten kinderwagens wegnamen waarin ze hun buit meevoerden. In een ander dorp verbrandden vertrekkende nazies 30 ton graan waarvan de stedelingen gehoopt hadden te zullen leven. (Het Geallieerd Hoofdkwartier te Algiers, (AP) 6.10).

DUITSE VERLIEZEN IN GEVECHTEN MET GUERRILLERO'S.

De radio van Rome welke onder Duits toezicht staat geeft toe dat de Duitsers grote verliezen leden in hun pogingen om de Joegoslavische Albaanse en Helleense Guerrillero's langs de Dalmatische kust op te ruimen. Dit bericht werd aan een verkharing van de officiële Duitse radio ontleend. Deze zeide, dat de opruimingspogingen „worden voortgezet tegen de bandieten en de Badoglio-troepen in de Oostelijke Adriatische provincies, alsook langs de Albaans-Helleense grens en in het Noorden van Montenegro (Londen, (AP) 6.10).

Het nieuws van vandaag.

Het grote Russische zomer-offensief is officieel ten einde gekomen nu voor het eerst sedert 12 Juli het Sovjet-communiqué meldde, dat er „geen grote veranderingen" aan het front plaats vonden. Het Rode leger valt nog wel aan in Wit-Rusland doch het weer wordt steeds slechter, terwijl het Hoofdcommando het nodig acht de posities langs de Dnjepr te consolideren. De verbindingslinies van het Rode leger zijn nu langer dan ooit tevoren. De Bevelhebbers hebben veel geleerd in deze krijg en vooral met de nadering van de winter weten zij dat het gevaarlijk zou zijn om verder voort te rukken. Dat men echter niet van plan is lang stil te blijven staan werd te kennen gegeven in het „Moskou Nieuws". Dit blad zeide, dat de Duitsers „zich vergissen als zij denken thans hun aandacht meer te kunnen wijden aan andere strijdtonelen".

Of het blad gelijk heeft valt te bezien. In ieder geval hebben de nazies de handen vol met de strijd in Zuid-Europa. Het 5e leger nadert de Volturno-linie en bevindt zich reeds op 5 kilometer van Capua. Het 8e leger blijft in Westelijke richting aanvallen en bedreigt hiermede de Duitse linkerflank, welke Rome beschermt.

Geallieerde vlooteenheden, die de Adriatische Zee binnendrongen, bieden goed steun aan de troepen van Montgomery en bestoken den vijand waar deze zich op de kustweg vertoont. Elders in de oude wereldzee brachten Britse duikboten nog 6 vijandelijke schepen tot zinken.

De bedreiging voor de Duitsers in de Balkan neemt intussen steeds toe met nieuwe successen der Joegoslavische partijgenoten en ophoping van troepenmachten in de Italiaanse laars. Op het eiland Coo bieden de Britten nog weerstand hoewel de nazies reeds in het bezit zijn van de landingsterreinen. Berlijn heeft een protest naar Turkije gestuurd waarin beweerd wordt, dat dit land zijn onzijdigheid niet naar behoren betracht. Dit zou vooral blijken uit de strijd in de Aegeïsche Zee...

Een interessant bericht komt vandaag uit Zweden, volgens welk Duitse soldaten de Deense Joden helpen ontsnappen. Deze Duitse soldaten zouden met afkeuring de Jodenvervolging door de Gestapo gadeslaan. Hierdoor acht men het mogelijk, dat reeds meer dan 3000 ontvluchte Joden in Zweden zijn aangekomen.

In de Stille Oceaan heeft een Noordamerikaanse vlootmacht het eiland Wake gebombardeerd. Een Noordamerikaans vliegdekschip nam aan de aanval deel. Bizonderheden zijn nog niet bekend.

In een boodschap aan het Congres heeft President Roosevelt gevraagd om het gezag om zodra dit mogelijk is de onafhankelijkheid van de Philippijnen te proclameren. Japan laat zich niet onbetuigd en ogenblikkelijk zeide de radio van Tokio, dat men de Philippijnen op 14 October aanstaande „onafhankelijk" zal verklaren.

Nederland en zijn vastelandsbetrekkingen met Europa.

Steenberghe over de toekomst.

Onteigening van alle Duitse nijverheid ten bate der Verenigde Landen de oplossing.

Zijn er werkelijk „goede Duitsers"?

Mr. Maximiliaan P. L. Steenberghe, oud-minister en hoofd van de Nederlandse economische missie in de Verenigde Staten heeft in „Knickerbocker" van 20 September 1943 een zeer belangwekkend en goed artikel geschreven, waarvan wij hier een vertaling geven:

De na-oorlogse Nederlandse betrekkingen met het vasteland van Europa, vormen een zeer moeilijk vraagstuk en naar mijn mening is er in zijn geheel nog veel te weinig aandacht besteed aan de toekomstige betrekkingen van de Europese staten onderling.

In zekere zin is dit te begrijpen, daar deze betrekkingen geheel in het duister liggen, door Duitslands aandeel daarin. Maar dit feit is geen reden om dit vraagstuk uit de na-oorlogse problemen, te verwaarlozen.

Vóór de oorlog ging 50% van de Nederlandse handel naar de Europese landen. De helft van deze 50% naar Groot Britannië, Duitsland, België en Frankrijk. Het zal voor de Nederlanden onmogelijk zijn deze factor te verwaarlozen. De Europese handelsrelaties in de periode tussen de twee wereldoorlogen heeft inderdaad iets van een tragedie. Veel goed-bedoelde pogingen zijn aangewend om deze relaties te verbeteren, maar de meeste echter stonden buiten de werkelijkheid daar zij geen rekening hielden met het part, dat Duitsland erin speelde. Zolang Duitsland in staat was zijn handelsvoorwaarden te dicteren aan niet-Duitse landen scheen verbetering onmogelijk.

Maar in het na-oorlogse tijdperk zal het volle gebruik van Europa's hulpbronnen nodig zijn, om weer op te bouwen, wat na de oorlog is verwoest.

De conferentie te Hot-Springs was een ernstige waarschuwing voor al degenen, die een te hoge verwachting hebben op onbeperkte bronnen., welke gebruikt zullen kunnen worden om de oorlogschade te lenigen. Telkens wordt er in de Verenigde Staten op gewezen, dat de Europese landen wijs zullen doen om hun productievermogen tot het uiterste op te voeren, om zoveel mogelijk de tekorten te voorkomen, welke zeker zullen ontstaan.

Rusland zal al zijn hulpbronnen nodig hebben om te herstellen van de geweldige slagen, welke de vijand op vele plaatsen heeft toegebracht. Het zou zeer gevaarlijk zijn om al te veel op Rusland te vertrouwen als een land, dat overtollige producten zou kunnen uitvoeren.

Bovendien, de enige weg om hongersnood en ongekende armoede te voorkomen, zal moeten gevonden worden in een gezamenlijke exploitatie van alle Europese bronnen, ingesloten die van Duitsland en deze laatste als een bijdrage tot herstel van de schade, welke door hun is aangebracht.

Het idee van herstelbetalingen, dat na de vorige oorlog zo mislukt is, zal thans beter toegepast moeten worden voor het herstel van de economie in Europa. Het toezicht van de Geallieerden op de Duitse industrie na de vorige oorlog, was niet in staat om te voorkomen, dat de Duitsers met behulp van buitenlandse leningen, hun industrie weer opbouwden op de meest moderne wijze en een krachtige oorlogsmachine van maakten. Dit geschiedde onder de ogen van een geallieerd toezicht, dat zich niet in staat toonde, krachtig de ontwapeningsclausules van het verdrag van Versailles te handhaven.

Bij de nieuwe vrede zullen de Verenigde Landen niet meer tevreden mogen zijn met een dergelijk toezicht op de Duitse industrie; **maar zullen zij deze in eigendom moeten overnemen en ze gebruiken voor het algemeen welzijn van de democratische landen in Europa.**

Dit keer zullen we voor Europa een systeem moeten opbouwen, dat politieke en militaire veiligheid zal combineren met het herstel van de schade, welke door de Duitsers in de geïnvadeerde landen is veroorzaakt.

Geallieerd eigendomsrecht van de Duitse nijverheid.

Wij zullen op dit punt eens meer in bizonderheden treden.

Na de vorige oorlog hadden de Duitse fabrikanten, welke grotendeels verantwoordelijk zijn voor Hitlers macht, een tweevoudig doel.

Aan de ene kant gebruikten zij Duitslands economische moeilijkheden, om de levensstandaard voor de arbeiders zo laag mogelijk te houden, om zodoende eigen winst te verhogen.

Van de andere kant werd het verdrag van Versailles uitgebuit om de haat tegen de Geallieerden te vergroten en de arbeiders te doen geloven, dat al hun ellende het gevolg was van het „vredesverdrag.

Zo konden deze industriële grote machten, met het grootste voordeel voor haarzelf, de fundering leggen voor een tweede wereldoorlog.

Nooit mogen wij het feit vergeten, dat Hitler en zijn satellieten het product zijn van de Duitse nijverheid.

Wanneer wij bij de regeling na de oorlog, niet voorkómen, dat deze kopstukken van de Duitse nijverheid, de verfstoffen-, staal-, kolen-trust, met al haar machtige dochtermaatschappijen zich opnieuw organiseren, dan zullen zij weer hunzelfde boze spel gaan spelen en een derde wereldoorlog voorbereiden. Ik geloof dat we het allen eens zijn op dit punt. De practijk van de Duitse industrie cartels zijn in ons land overbekend.

Alleen zal ieder van ons ook moeten toegeven, dat het vinden van een constructieve oplossing zeer moeilijk is. Deze oplossing zal politieke- en militaire veiligheid moeten geven aan de Europese volken en hen in staat moeten stellen weer economisch gezond te worden, na de periode van ziekte, welke de Duitsers over hen gebracht hebben.

Ik zie slechts een weg om dit doel te bereiken en dat is, dat de Verenigde Landen het eigendomsrecht krijgen over de Duitse nijverheid.

Een bruikbare vorm om dit te verwezenlijken is de oprichting van een N. V. der Verenigde Landen, welke belast zal worden met het beheer der Duitse Fabrieken, welke van vitaal belang zijn voor het Europees herstel.

De aandelen van deze vennootschap kunnen eigendom zijn van de Verenigde Landen, welke van Duitsland vergoeding hebben te eisen. Vergoeding voor de zware brandschattingen in de bezette landen, de gedwongen export en de onrechtvaardige roof, welke de Duitsers „bezettingskosten" noemen.

Ik zou hier enkele cijfers willen geven om aan te tonen, hoe ver zulk een eigendomsoverdracht zou moeten gaan, ter vergoeding van schadeloosstelling aan de bezette landen.

Volgens officiële Duitse cijfers bedroeg in 1930 het kapitaal belegd in de Duitse nijverheid in totaal 18.7 bilioen Mark. Slechts de helft van deze som vertegenwoordigt de zware nijverheid.

Van een andere kant, eveneens volgens officiële Duitse cijfers, bedraagt het totaal van de roof uit de bezette landen, de aanspraken dus der bezette landen op Duitsland 17 billioen Mark per jaar.

In dit laatste cijfer is niet vervat die biezondere soort roof, welke de Duitsers „bezettingskosten" noemen.

Uit deze cijfers kan men zien dat de aanspraken der bezette landen slechts op beperkte schaal kunnen vergoed worden door het kapitaal van de Duitse nijverheid.

Het beheer door de bezette landen.

Het beheer van de Duitse nijverheid zou kunnen geschieden door de industrieën van de bezette landen. Wij kunnen er zeker van zijn, dat de Duitse industrie op zeer nuttige wijze zou kunnen gebruikt worden onder eigendom en leiding van de Verenigde Landen. Het zal Europa helpen met zijn problemen voor de heropbouw en tevens zal het verlichten de verwachte groei van benodigdheden en scheepsruimte, een argument dat gewicht in de schaal legt, wanneer het einde van de oorlog in Europa, de overwinning op Japan voorafgaat.

Bovendien kunnen de Duitse arbeiders gebruikt worden voor nuttige doeleinden en een eerlijk, ofschoon bescheiden levensonderhoud verdienen.

Ik hoor niet graag praten over zogenaamde „goede Duitsers".

Integendeel, ik geloof, dat het grootste gevaar voor een nieuwe aanvalsoorlog van Duitsland ligt in de legende van de „goede Duitsers".

Het zal voor ons niet alleen voldoende zijn om de nazies te straffen en hun aantal bedraagt honderdduizenden, zo niet millioenen.

De zg. „goede Duitsers" hebben niet alleen deze aanvalsoorlog gedoogd met al zijn misdaden tegen vredelievende burgers, vrouwen en kinderen, met concentratiekampen, terechtstellingen van onschuldige gijzelaars, onmenselijke martelingen, uithongering, roof van de noodzakelijke levensbehoeften, slavenarbeid, zoals wij nooit in 20 eeuwen Christendom hebben gekend — maar zij hebben actief medegewerkt om het beoogde doel te bereiken, nl. de heerschappij over geheel de wereld.

Het is een feit, dat Hitler gedurende 10 jaren aan de macht is en er door deze Duitsers niets gedaan is, om een einde te maken aan de schandelijke agressieve daden, welke de wereld in een zee van ellende en dood gedompeld hebben. Nu het getij keert en de vrede nadert, komt een nieuwe vijfde colonne op, om over de „goede Duitsers" te praten.

En dan wordt er wel eens gezegd, dat een volk niets kan tegen machinegeweren! Maar waar in Duitsland hebben wij weerstand ontmoet? Een weerstand door ongewapende burgers, zoals in Nederland, in Noorwegen, in België, in Frankrijk, in de bezette Russische gebieden of de Balkan?

En laten wij niet vergeten, dat het gehele Duitse volk sinds 1939 gewapend is. Waar is de weigering van het Duitse leger burgers, om nog verder lid te blijven van een partij, die moordt, beulswerk doet en zich schuldig maakt aan alle misdaden?

Na vier jaren bemerken wij er nog niets van. Integendeel, een der beste „goede Duitsers", Dr. Niemöller, is bereid gevonden, dienst te nemen onder den grootsten misdadiger aller tijden — Hitler — en actief deel te nemen aan deze verwoestingsoorlog als commandant van U-boot.

De „goede Duitsers" dragen aldus de volle verantwoordelijkheid voor het bloed en de tranen van honderden millioenen.

Alle Duitsers moeten daarom streng gestraft worden, niet uit wraak of haat, maar omdat de mensheid niet veilig is, zolang zulke misdaden ongestraft zouden kunnen bedreven worden.

Bovendien zou anders de uitgestane ellende van de bevolking der bezette landen, een andere oorlog ontketenen.

Nederland.

NEDERLAND TEGEN JAPAN.

Wanneer Nederland eenmaal bevrijd zal zijn, dan zal het alleen, wat het heeft, concentreren om het grootst mogelijke aandeel te nemen in het toebrengen van de nederlaag aan Japan, verklaarde Generaal-Majoor Dyxhoorn te Londen, waarheen hij uit Washington is gegaan voor besprekingen met de regering.

Hij zeide: „Dat deze houding bekend is en gewardeerd wordt te Washington en dat hij er niet aan twijfelde, dat de grote Engels-Noordamerikaanse nijverheid in staat zal zijn de Nederlandse legers te voorzien van de middelen om hun oorlogstaak in het Verre Oosten uit te voeren."

Hij zeide, dat de Noordamerikaanse oorlogsnijverheid alle verwachtingen overtreft en dat hij bij bezoeken aan Noordamerikaanse legerkampen diep onder de indruk was gekomen door de oefening van kolossale aantallen soldaten volgens nieuwe begrippen, die alle vroegere methoden verre achter zich laten.

Generaal-Majoor Dyxhoorn zeide, dat hij in Geallieerde kringen te Washington niet anders dan het beste begrip omtrent Nederlands plannen en bedoelingen had ontmoet. De Generaal verklaarde nog, dat de recrutering voor de Nederlandse brigade op voldoening gevende wijze verloopt.

EEN MONSTER-PROCES.

De diplomatieke medewerker van de Londense „Times" deelt mede, dat in Nederland een monster-proces op touw wordt gezet te houden voor de Duitse militaire rechtbank, waarbij na zes maanden in gevangenschap gezeten te hebben op vage verdenking van sabotage en verzet, 70 vooraanstaande Nederlandse burgers, ambtenaren, priesters, politici en dergelijke wellicht de doodstraf te wachten staat.

Onder de politici bevinden zich vooral jonge sociaal-democraten. Het schijnt de bedoeling te zijn van de Duitsers, zo schrijft de „Times", om hierdoor het moreel van het volk te breken en die figuren te elimineren, die voorbestemd lijken het herstel des volks na de bevrijding te lijden.

LEERGANGEN OVER NEDERLAND.

Van 26 tot 30 October zal aan de Universiteit van Londen een serie leergangen betreffende de Verenigde Landen worden gegeven. Voor Nederland zullen daar voordrachten houden: W. F. L. graaf van Bylandt, secretaris-generaal van het Departement van Buitenlandse Zaken; Professor Dr. J. A. Veraart, oud-hoogleraar in de economie aan de Technische Hogeschool te Delft; Ph. Westerman van het Departement van Koloniën; Zijne Excellentie Dr. J. R. M. van Angeren, Minister van Justitie; Dr. J. H. de Boer, lid van de Biezondere Raad van Advies; Dr. Joekes (wetenschap); Professor E. R. Hondelink (techniek); Dr. G. J. Renier (nationaal karakter); Johan Fabricius en Jhr. J. E. A. Reyneke van Stuwe (letterkunde) en A. van Anrooy (architectuur).

NEDERLANDSE VERENIGING OPGERICHT IN CHILI.

Kort geleden vond te Santiago (Chili) een bijeenkomst plaats, waartoe het Comité „Holanda Libre" alle Nederlanders in Santiago en omgeving had uitgenodigd. Een der punten van de agenda was de oprichting van een Nederlandse Vereniging in Chili. Toen uit de besprekingen dienaangaande bleek, dat onder de aanwezigen grote behoefte aan een Nederlandse Vereniging bestond, werd na lange discussies besloten, dat enige ter vergadering aanwezige landgenoten de nodige stappen zouden ondernemen om te komen tot de oprichting van een Nederlandse Vereniging, die zich ten doel zal stellen om door het houden van bijeenkomsten de nationale en culturele band tussen de Nederlanders in Chili nauwer aan te halen, aldus „Nederland". Vervolgens werd in deze bijeenkomst een uitvoerig verslag gedaan door den Penningmeester omtrent de verrichtingen van het Comité „Holanda Libre" in de afgelopen 3 jaren. De Zaakgelastigde der Nederlanden, die deze bijeenkomst presideerde, wees er op, dat „Holanda Libre" tot op heden om begrijpelijke redenen zo weinig mogelijk de bestemming van de ingezamelde gelden heeft kunnen openbaar maken. Nu echter de toestand in Chili zich sedert de verbreking der betrekkingen met de as-mogendheden geheel heeft gewijzigd, is zulks mogelijk geworden.

Uit het verslag van den Penningmeester bleek, dat het Comité „Holanda Libre" gedurende de 3 jaren van zijn bestaan aan vaste bijdragen, inzamelingen etc., waaronder ook gelden afkomstig uit Valparaiso en het Zuiden van Chili zijn begrepen, circa driekwart millioen Pesos heeft ontvangen, welke gelden hun weg hebben gevonden naar het Prins Bernhard Fonds en de Nederlandse Steun Comité's te Londen en te New York. Hierbij moet nog worden gevoegd circa 125.000 pesos, welke rechtstreeks door het Comité te Valparaiso aan het Nederlandse Steun Comité te New York werden overgemaakt, zodat alles bij elkaar genomen de door „Holanda Libre" overgemaakte gelden niet ver onder het millioen zijn gebleven.

Het Dames-Comité heeft niet alleen hard medegewerkt aan het behalen dezer resultaten, wij denken hierbij voornamelijk aan de circa 225.000.— Pesos chilenos, die door het organiseren van feesten en filmvoorstellingen werden ontvangen, waarbij de dames steeds in het voorste gelid stonden, maar ook aan het bedrag van 90.000 Pesos aan wol, dat door het Dames-Comité werd omgezet in wollen kleding voor behoeftige landgenoten. De traditionele Maandagmiddagen op het Gezantschap bij Mevrouw Van Oven hebben tot resultaat gehad, dat honderden kilo's wel tot tot allerlei soorten kledingstukken werden omgewerkt en naar Engeland verscheept. Uit brieven, die Mevrouw Van Oven herhaaldelijk van het Nederlandse Steuncomité te Londen mocht ontvangen, bleek, dat deze gaven en de toewijding der dames in Chili, aldaar op zeer hoge prijs worden gesteld.

TOENEMENDE ONRUST.

Vorige week hebben wij melding gemaakt van 10 terechtstellingen (en later nog weer 2) van Nederlandse patriotten. Dit was een gevolg van oplaaiende onrust, uiteraard ontstaan door de vele, voor de Geallieerden gunstige, gebeurtenissen op het oorlogsterrein. In de Provincies Groningen, Friesland en Drente werden niet minder dan 70 mensen in hechtenis gesteld.

Het ontslag aan Roskam, den landbouw-„leider", was een grote sensatie, waar nog bij kwam, dat de secretaris van de N.S.B. „Apothekerskamer" er van door ging met ƒ 16.750,—. Max Blokzijl zeide Donderdag in zijn wekelijkse radio-rede o.a.: „Er zijn in de geleden van de N.S.B. velen, die bij gebreke aan karakter als een gezwel in een gezond lichaam zijn en die voor dat lichaam groot gevaar opleveren. Wij, N.S.B.-ers, wonen in een glazen huis. Mogen zij, die verantwoordelijk zijn een grote schoonmaak houden. Een speciale afdeling van de Duitse veiligheidspolitie is in Nederland aan het werk met deze zaken.

Uit andere berichten blijkt nog, dat H. Hooiveld uit Doorn 10 jaar gevangenisstraf heeft gekregen. Verder blijkt uit het weekblad „De Zakenwereld", dat ook in de zakenwereld onrust heerst wegens de oprichting van een „Centrale Commissie voor de sluiting van handels- en industriële ondernemingen" bestaande uit Dr. W. G. F. Jongejan, J. W. Willemsen, J. A. Langelaan en H. L. Jansen, een Commissie, die zich moet bezighouden met alle problemen, ontstaan uit de sluiting van steeds meer zaken.

DE DALENDE LIJN.

Anton Mussert heeft op een vergadering van het „Medische Front" te Utrecht (volgens „Volk en Vaderland") uiting gegeven aan zijn teleurstelling, dat het ledenaantal van zijn N.S.B. achteruit gaat. Hij zeide: „In de zogenaamd betere kringen van de N.S.B. hebben sommigen de beweging verlaten, omdat zij plotseling godsdienstige bezwaren gevoelden."

Drie dagen te voren deelde het „Algemeen Handelsblad" mede, dat een Jeugdstorm-leider, zekere Zilver, had gezegd, dat ook daar het ledental achteruit liep.

SCHRIKWEKKEND BEELD.

Duitse militairen in Nederland mogen voorlopig niet meer in koffiehuizen, bioscopen en andere voor het publiek toegankelijke plaatsen komen, wegens gevaar voor besmettelijke ziekten, zo deelt het „Algemeen Handelsblad" mede. Alleen in Amsterdam waren twee weken geleden 24 gevallen van typhus; 682 van bacillaire dysenterie; 441 van roodvonk; 849 van dyphterie; 124 van kinderverlamming en 12 van malaria. De medici wijden dit aan langzame verzwakking van het weerstandsvermogen door ondervoeding. N.S.B.-er Goette, voorzitter van het „Medische Front", verklaarde, dat vooral tuberculose-gevallen zeer toenemen. In Overijsel zijn op het ogenblik 528 gevallen van bacillaire dysenterie.

ALLES MOET ER UIT GEPERST WORDEN.

P. Petillon, directeur van het „Bureau voor Hulp aan kinderen in oorlogstijd", heeft in een vraaggesprek met de „Nieuwe Rotterdamsche Courant" verklaard, dat de Duitsers meer jeugdige personen nodig hebben voor arbeid in de oorlogsindustrie. Voor volwassenen is een hoger maximum aan wekelijkse werkuren vastgesteld.

LOF VOOR DE KONINKLIJKE NEDERLANDSE MARINE.

Een Engels zee-officier van een kruiser, die aan de strijd om Sicilië had deelgenomen, vertelde, in Engeland teruggekeerd, dat het de kleine oorlogsbodems waren geweest, die het belangrijkste deel hadden verricht, omdat zij het dichtst onder de kust konden en moesten naderen en het meeste risico liepen. Hij noemde de Nederlandse oorlogsbodems „Flores" en „Soemba", twee van de dapperste in deze strijd."

WAT ZAL ER GEBEUREN?

De Japanners, zeer verontrust door de voortdurende Geallieerde luchtaanvallen op Nederlands-Indië, waarvan vooral die op Soerabaia en Balikpapan voor hen zo onverwacht waren, hebben overal verplichte luchtbeschermingsdiensten ingesteld. Dag en nacht worden grote troepen inlanders hiervoor geoefend. In Malang zijn alle gezonde mannen hiervoor opgeroepen. Op Bali en Zuid-Celebes zijn onder Japans militair toezicht grote corpsen gevormd. Te Banjermasin en op Timor is de jeugd erbij betrokken. Verder wordt een intensieve campagne gevoerd voor dienstneming met radio-toespraken, filmvertoningen enz.

DE BOEREN WILLEN NIET.

In het Zweedse blad „Upsala Nya Tidning" vertelt een Zweed, die pas uit Nederland is teruggekomen, dat vele Nederlandse boeren de bebouwing van hun land hebben verwaarloosd, opdat zij zo weinig mogelijk bij de Duitsers zullen behoeven in te leveren. Verder deelde hij mede, dat de meeste vrije veemarkten nu gesloten zijn, omdat vrijwel alleen geconfisqueerd vee van overheidswege wordt verhandeld voorzover dat niet naar Duitsland is gebracht.

IETS NIEUWS.

In Nederland wordt een nieuwe brandstof op de markt gebracht, die de vrijwel verdwenen benzine moet vervangen: „peat-cokes". De maximum hoeveelheid per hoofd en per week verkrijgbaar is 10 kilo per week.

TEN AFSCHEID.

Zaterdag jl. is een grote parade en een receptie gehouden te Jackson ter ere van Generaal-Majoor L. H. van Oyen, die binnenkort naar Australië zal vertrekken.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	3712
2e prijs	1696
3e prijs	11358
4e prijs	12431

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Don Bosco:** De leergang voor Liturgie vangt aan Dinsdag 12 October as. des middags om 17 uur in het Sint Martinusgesticht.

De leergang staat onder leiding van den Eerwaarden Pater Paulus D. Grove O.P. en Doctor Joh. Hartog.

— **K.S.C.:** Het voetbalterrein op Juicio is klaar gekomen. Er zal een veldcommissie benoemd worden uit leden van de clubs Ecuador en Vitesse.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Afdeling Bewakingsdienst.

Zaterdag as. 9 October 1943 van 14 tot 16 uur en Zondag 10 October van 8 tot 10 uur **verplichte exercitie** op voetbalveld Mundo Nobo.

Transport per legervrachtwagen: Zaterdag: van Brionplein af om 13.45 uur; van Bureau Burgerwacht af om 13.30 uur (via Rio Canario).

Zondag: van Brionplein af om 7.45 uur; van Bureau Burgerwacht af om 7.30 uur.

DE HEER EN MEVROUW
J. von BERG -- DEMANDT
GEVEN MET GROOTE BLIJDSCHAP KENNIS VAN DE GEBOORTE VAN HUN ZOON
André René Marie
SAN PEDRO HOSPITAAL
4 October 1943 Aruba.

BEKENDMAKING.

Wijziging en Aanvulling der lijst van maximum prijzen, volgens Beschikking No. 4476 dd. 29 September 1943.

Voor den Kleinhandel:

Bier (Venezuelaansch) (Zulia Reina)
per 1/1 flesch, bij verkoop door vergunninghouders f. 1.60
per 1/2 flesch, bij verkoop door vergunninghouders f. 0.90

Voor den Groothandel:

Bier (Venezuelaansch) (Zulia Reina)
per zak van 36-1/1 flesschen f. 47.—
per zak van 60-1/2 flesschen f. 42.50

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken

Buitenland.

VATICAANSTAD NEEMT BEVEILIGINGSMAATREGELEN.

Een artikel van het Vaticaanse nieuwsblad „Osservatore Romano", dat door de radio van Berlijn werd uitgezonden, zeide: „De Heilige Stoel heeft talrijke veiligheidsmaatregelen getroffen met het oog op een eventuele hernieuwing van de vijandelijkheden in Rome. Dit werd gedaan voor de beveiliging van de exterritoriale Pauselijke bezittingen zowel binnen als buiten Vaticaanstad. Alle gebouwen die aan de Heilige Stoel toebehoren worden met een speciaal kenteken gemerkt, zodat zij onmiddellijk herkend kunnen worden. De Vaticaanse kunst-musea en de schilderijenmusea worden tot nadere bekendmaking gesloten (Londen, (AP) 6.10).

DUITSE HANDELINGEN IN ROME.

„Alle lichamenlijk geschikte Italianen tussen de 18 en 35 jaar, welke door de Duitsers zijn opgeroepen, worden van Rome naar Noord-Italië vervoerd om daar te arbeiden", aldus de Romeinse correspondent van „Handels Sjoefart Tidningen" van Gothenburg. De briefschrijver deelde mede, dat honderden mannen werden aangewezen om aan de wegen in Noord-Italië te werken, terwijl anderen naar de Duitse fabrieken worden vervoerd. Het hervatten van het vervoer heeft het voedseltekort minder dringend gemaakt. Gemeld wordt dat speciale Italiaanse politiemannen de enorme menigte Italianen bewaken, die pogen een toevluchtsoord te zoeken in Vaticaanstad. **Duitse soldaten bewaken ook de ingang tot Vaticaanstad.** Enkele fascistische bladen waaronder Farinacci's „Regime Fascista", hebben de publicatie hervat, doch velen van de eertijds hooggeplaatste fascistische overheden zoals Gayda, Scorza en Porverelli bekleden geen politieke positie meer in de nieuwe republikeinse fascistische regering. (Stockholm, (AP) 6.10).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Als volgt luidt het communiqué uit het Midden-Oosten:

„Hoewel de Duitse strijdkrachten de landingsterreinen en de stad van Coo hebben veroverd duurt de weerstand van de Britse troepen op het eiland voort. In de nacht van 5 op 6 October hebben zware bommenwerpers het vliegveld te Maritza op Rhodes aangevallen. Voltreffers werden geplaatst en ontploffingen werden gevolgd door branden. Uitbarstingen werden gezien tussen de vliegtuigen welke op het vliegveld verspreid stonden.

Een vijandelijk kampement nabij Cattavia op Rhodes werd gemitrailleerd. Andere bommenwerpers vielen de haven te Syros aan en er werden voltreffers op de steiger gezien. Dezelfde nacht werd het vliegveld te Kastelli Pediara op Creta gebombardeerd. Van deze en andere verrichtingen wordt geen onzer vliegtuigen vermist". (Caïro, (AP) 7.10).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Er heerste een belangrijke vlootactiviteit aan de rechterflank van het 8e leger aan de Adriatische Zeekust van Italië. Op 6 October bombardeerden 2 Britse torpedojagers de spoorlijn en militaire doelen ten Noord-Westen van Termoli teneinde de vijandelijke aanvallen in het gebied te ontwrichten.

Het 5e leger kwam verder vooruit en rukte op naar een linie langs de rivier de Volturno. De stellingen van het 8e leger in het gebied van Termoli zijn nog meer versterkt en een vijandelijke aanval langs de kustweg met voetvolk en tanks werd afgeslagen. Zware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten vielen gisteren Mestre nabij Venetië aan. Zij troffen de rangeerterreinen, opslagplaatsen en machinewerkplaatsen. Middelzware bommenwerpers vielen de verkeerswegen en wegenkruispunten te Mignano, Formia en Isernia aan terwijl gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers motorvoertuigen in het gevechtsgebied aanvielen. Tijdens deze en andere verrichtingen werden 6 vijandelijke vliegtuigen vernield. 3 Onzer vliegtuigen worden vermist." (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 7.10).

DE BRITSE DEELNEMERS AAN DE DRIEMOGENDHEDEN-CONFERENTIE.

De Onder-Secretaris van Buitenlandse Zaken William Strang is aangewezen om den Secretaris van Buitenlandse Zaken Anthony Eden naar de driemogendheden-conferentie tussen Groot Britannië, Rusland en de Verenigde Staten, te vergezellen.

Strang zal nodig zijn bij de besprekingen over de midden-Europese en Balkan-staten die aan Rusland grenzen, omdat deze zaken onder de bevoegdheid van zijn departement vallen. Andere leden van de Britse afvaardiging zijn: Coffrey Wilson die goed op de hoogte is van Rusland en Oliver Harvey, de Britse gezant te Parijs vóór de val van Frankrijk en sedertdien privé-secretaris van Anthony Eden. (Londen, (AP) 6.10).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Joegoslavische communiqué, dat door de Vrije Joegoslavische radio werd uitgezonden:

„Een geslaagde verrassingsaanval is gedaan op het eiland Lussino nabij de Italiaanse kust door vlooteenheden in samenwerking met het 1e Croatische corps. Het eiland is geheel in handen van het Joegoslavische Nationale Bevrijdingsleger. In Sandjak, Montenegro en Herzegowina worden succesrijke krijgsverrichtingen voortgezet. Nabij Susak en Split hebben plaatselijke gevechten voortgang. In Midden-Bosnië poogde een Duitse colonne nabij de steden Banja Luka en Kotor Varos het bevrijde gebied binnen te dringen. De vijand werd teruggeslagen. 80 Duitsers werden gedood en een belangrijke buit werd genomen.

In Croatië heeft de nieuw gevormde „Broeder Raditsj Brigade" grote successen geboekt. Zij staat onder bevel van officieren van de Domobran (Pavelitsj's geregelde leger), die naar de partijgenoten zijn overgelopen. De Brigade is grotendeels samengesteld uit Croatische landbouwers. Zij opereert in de omgeving van Zagreb. Bij een aanval op de Zagreb-Varazdin spoorlijn (nabij de Hongaarse grens) werd een trein ontspoor en het verkeer onderbroken. Het station van Novi Marof werd vernield.

In Slowenië hebben de hevigste gevechten plaats tussen Raketa en Postumia aan de spoorlijn van Ljubljana naar Triëst. Een krachtig versterkte heuvel van 500 meter hoogte, welke uitzicht biedt op Raketa, werd op de Duitsers veroverd. De stad zelf wisselde gedurende de laatste dagen verschillende malen van eigenaar. De Duitsers voerden grote versterkingen aan, waaronder 30 tanks; sommige daarvan waren van het Tijger-type. Ook kwamen de Duitsers met grof geschut en vele vliegtuigen aanzetten. Na bittere straatgevechten moesten de partijgenoten Raketa ontruimen en bezetten zij stellingen buiten de stad. Een Tijger-tank en 2 pantserwagens werden vernield en 150 Duitsers werden gedood of gewond.

Het spoorwegstation van Raketa werd prompt vernield. Op 22 kilometer van Postumia werd de spoorlijn doorgesneden. De krijgsverrichtingen tegen deze belangrijke spoorlijn, welke Oostenrijk met Triëst verbindt, zijn van rechtstreekse hulp voor de Geallieerde troepen in Zuid-Italië" (Londen, (AP) 7.10).

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **De radio van Algiers** deelde mede, dat het 5e leger nog slechts 5 kilometer van Capua verwijderd is, een der meest belangrijke centra des vijands op de weg naar Rome.

— **Het weekblad „El Español"** van Madrid publiceerde een hoofdartikel getiteld „Ontbinding van de Phalange?". Het blad zeide, dat er in Spanje samenrottingen zijn tegen den Caudillo, welke een régime beogen „free for all shooting" [de zin van deze uitdrukking is ons niet bekend — Red.].

— **De Britse Admiraliteit deelde mede, dat Britse duikboten in de Middellandse Zee 6 Duitse schepen in de grond hebben geboord en 2 andere hebben beschadigd.**

— **Lord Louis Mountbatten** is per vliegtuig in New Delhi aangekomen.

— **Het DNB deelde mede, dat het Rode leger in een nieuw offensief aan het Noordelijk deel van het Centrale front de Duitse linie doorbroken heeft. De Russische doorbraak werd ergens ten Zuiden van Velikie Lukie gedaan. Het DNB zeide, dat de aanval blijkbaar ten doel heeft de Duitse legers van Noord en Zuid te scheiden. De stad Nevel, een spoorwegknooppunt wordt als het eerste doel van de Russische opmars genoemd. Het DNB deelde mede, dat de ophopingen van troepen aan dit front door de Duitsers waren waargenomen en dat het offensief daarom geen verrassing is.**

— **De Chinezen** hebben een algemene tegenaanval geopend aan het Oostchinese front en de Japanners verdreven uit enkele punten, welke zij pas veroverd hadden. De herovering van Hsungtsjeng door de Chinezen wordt elk ogenblik verwacht. De Japanners zijn hier omsingeld en worden „meedogenloos" bestookt. In de Kwangteh-sector zijn de Japanners tot een „wanordelijke terugtocht" overgegaan. Intussen dringen de Chinese strijdkrachten gestadig op naar Siafeng op 55 kilometer ten Noord-Westen van Hangtsjow.

Bericht zonder woorden.

(Door een Nederlands soldaat, ergens in Engeland).

Gisteren kreeg ik een Rode Kruis bericht uit Nederland, dat op de gewone wijze mededeelde, dat „alle goed" zijn. Er was een kleine foto bij: een familiegroep: ouders, broers, zuster, tantes, neven, nichten. De censors zullen deze kleine foto wel heel goed hebben bekeken; zij zullen haar van alle kanten en op allerlei manieren hebben onderzocht; zij zullen haar met allerlei vergrootglazen hebben bekeken, het tegen het licht gehouden; gelaat na gelaat ernstig aangekeken. Het is de eerste foto, die ik van mijn ouders heb ontvangen sedert ik hen in Mei 1940 verliet. Zij vertelde mij iets, dat de censors, met al hun precieuze nauwgezetheid, onmogelijk hebben kunnen ontdekken, omdat zij wisten wie er **wel** — en omdat ik wist wie er niet op de foto stonden. Mijn broer, mijn tweede broer.

Ineens bedacht ik dat de Rode Kruis berichten, die ik heb ontvangen nooit van hem gewaagden. Mijn oudste broer was leraar, mijn jongste broer was in de handel gegaan — dat wist ik — maar ik had nooit iets vernomen over dien tweede broer. Het gezicht van mijn vader ziet er ernstig uit en oud. Veel ouder dan ik verwacht had, dat hij er uit zou zien. Ik zag een kleine, gedwongen glimlach alsof de fotograaf hem had gezegd dat hij even vriendelijk moest kijken. Moeder kijkt heel sterk naar het toestel, alsof zij een boodschap aan mij op de lens wil vastleggen. Mijn tweede broer staat er niet op.

Zij durven niet te schrijven over hem. Misschien dat hij voor gedwongen arbeid in Duitsland is. Misschien nog erger. Hij was dat soort broer, die er uit kon zien als een heel onschuldige jongen, terwijl hij rondkijkt hoe hij op de beste en snelste manier een Duitser in een gracht kan duwen.

Waar is die broer van mij? Ik tracht het antwoord te lezen in de bitterheid van mijn vaders gezicht, in de gespannenheid van moeders ogen.

Er is geen antwoord. Maar de zekerheid is er, dat ergens in hun harten onmenselijk lijden is verborgen en een haat, die, onder de directe Duitse onderdrukking, zelfs nog sterker is dan de mijne, die groeit in ballingschap en eenzaamheid. Het is niet gemakkelijk te denken en het is niet gemakkelijk te schrijven.

Een kameraad komt de kamer binnen en feliciteert mij, omdat ik een foto van thuis heb gekregen. Niet iedereen is zo gelukkig. De censor houdt meer foto's achter dan hij doorlaat. Ik laat haar aan mijn vriend zien: „Dit is mijn vader; en dit is moeder". Dat is alles wat ik zeggen kan. Ik zeg niets van mijn tweede broer. Het is niet gemakkelijk om te denken. Ik ga vandaag niet naar de cantine en een meisje zal verbaasd of kwaad zijn, omdat ik niet met haar ga dansen, wat wij hadden afgesproken. Een vriend zal mij misschien vragen waarom ik mijn schoenen zo zit te poetsen terwijl die toch genoeg glommen. Ik zal hem heel rustig zeggen, dat hij zich met zijn eigen zaken moet bemoeien, omdat ik hem niets zal vertellen van dien broer van mij en omdat ik niet wil dat hij mij zal vertellen van zijn eigen ouders en zijn eigen broers. Ge weet dat een soldaat kan huilen. Huilen op het slagveld is anders.

Huilen in een hospitaal is niet echt huilen, het is een natuurlijke reactie op pijn. Maar er zijn echte tranen wanneer een soldaat van een door den vijand bezet land een foto ontvangt en van de familiegroep een zijner allernaaste verwanten mist. Dat is het stille bericht zonder woorden.

Iedere dag zal het zelfde zijn, iedere dag zal ik trachten te vergeten, wetend dat dit mij nooit gelukken zal. Het is mijn broer, of hij was mijn broer. Ik weet het niet. Ik zal een beetje gaan lopen in de modder rond het kamp; dan kon ik terug gaan en mijn schoenen poetsen. Maar ik zal niet vergeten. Het is vreemd dit te schrijven en het is moeilijk voor u dit te begrijpen, maar gisternacht lag ik te luisteren naar onze vliegtuigen, die naar het Roer-gebied vlogen en het kwam mij voor dat dit een gezang was — zingen aan het open graf van iemand die mij heel na was.

Wij ontvingen.

Gids (van de Gereformeerde Kerk Curaçao) Juli-September 1943

Velen zullen blij zijn, dat dit immer uitnemend geredigeerde blad er toch weer is. De Gids-redactie legt de volgende verklaring af omtrent het uitblijven van het blad:

„Veel zullen we er niet van zeggen. Het zou maar plaatsruimte vergen, welke we al te zeer voor andere copie nodig hebben.

Dat het niet goed gaat met de uitgave van ons blad, hebben onze lezers al uit de feiten bespeurd. Het laatst ontvingen zij het Juni-nummer. Dat was in Juli jl..!

Lang bleef al de moeite en het getob in zoverre verborgen voor de lezers dat het blad, zij het verre van regelmatig, tenminste verscheen. Maar midden-1943 liep het helemaal spaak. Al geruime tijd was de drukkerij, welke ons jarenlang heeft bediend overstroomd met gouvernements drukwerk, dat er voorrang heeft. De deur stond voor ons nog op een kier. Maar toen het Gouvernement zelf ook nog begon met de uitgave van een blad [„Economische Berichten" — Red. Amigoe] ging die deur dicht en mogen we wel van dankbaarheid overvloeien wanneer er van ons blad (dat doelde op 16 pagina's per maand;) nog een nummer van 8 of 10 pagina's, zijnde onze portie over drie maanden (Juli, Augustus en September), doorglipt."

Inderdaad, dat een zo belangrijk blad als „Gids", het **enige** vrije Nederlandse blad van Gereformeerden ter wereld zo gedupeerd wordt, is triest. Wij zeggen niets van het blad „Economische Berichten", waarvan wij juist het zeer goed verzorgde derde nummer kregen, maar als men kiezen moet naar belangrijkheid, dan zal ieder het er mede eens zijn, dat een blad als „Gids" of „Mikve Israel" toch heel wat belangrijker is. Het gaat evenwel meer om zoveel lariedrukwerk dat hier verschijnt en wij vragen ons af, of er niets aan te doen valt, dat een blad als „Gids" met lezers in Engeland, Noord- en Zuid-Amerika, Australië, Nieuw Zeeland en Ceylon niet regelmatig op het volle aantal bladzijden tenminste maandelijks verschijne. Nu staat een redacteur voor zoveel wisselvalligheden, dat hij zijn kopij niet persklaar kan maken, omdat hij de datum van verschijnen niet weet. En dan gebeurt het, dat men dit blad niet eens vol kan krijgen door te interliniëren!

Over de **doodstraf** schrijft het blad o.a.:

Het is nog niet zo lang geleden, dat een zeer veel gerucht makende zaak veler aandacht op Curaçao kortere of langere tijd vasthield.

Een misdadig individu wist op de dag vóór zijn strafzaak — moord op een vrouw — in hoger beroep zou dienen voor het Hof van Justitie uit de Strafgevangenis te ontvluchten en vermoordde wederom een vrouw en verwondde een klein meisje.

Geen wonder dat dit afgrijselijk gebeuren een ieder aangreep.

Geen wonder ook, dat er algemeen in spanning werd uitgezien, of het in dit geval komen zou tot het vonnis des doods over den dader.

Curaçao kent de doodstraf nog, hoewel uiteraard slechts zelden toegepast.

Zou er ditmaal van komen?

En velen hebben kennis genomen van het requisitoir van den Officier van Justitie, dat in extenso afgedrukt stond in de „Amigoe di Curaçao" van Donderdag 17 Juni.

De doodstraf werd geëist.

En wel veroordeelde de Rechter op 7 Juli beklaagde tot een gevangenisstraf van 20 jaar, maar volgens het krantenverslag liet de Rechter in zijn vonnis reeds uitkomen, dat bij hoger beroep (en de Officier van Justitie heeft hoger beroep aangetekend) de Hoge Rechter zou moeten beslissen omtrent het complex van de verschillende misdaden.

Intussen viel ook die beslissing. En deze bracht niet de doodstraf.

Nu kwamen sommigen bij mij met vragen.

Want actueel werd voor velen weer eens de vraag naar de rechtmatigheid en de doelmatigheid van de doodstraf.

En nu haast ik mij — voorzover in een op stuntelige wijze en steeds te laat verschijnend maandblad van „haast" sprake kan zijn — hierover iets te schrijven.

Gebleken is namelijk dat de lezing van het requisitoir van den Officier van Justitie althans voor degenen die ik sprak niet verhelderend maar verwarrend heeft gewerkt. En mijns inziens niet omdat men slecht gelezen heeft, maar degelijk omdat het betoog zelf tot die twijfelvragen aanleiding gaf.

Wie het nog eens rustig overleest, zoals het in de krant stond, krijgt immers inderdaad de indruk, dat de Officier van Justitie wel poogde aan te tonen dat opzet om te doden moet worden aangenomen en dat de misdadiger berekend en met voorbedachten rade is te werk gegaan, maar dat dit alles toch niet het eigenlijke was dat hem deed besluiten tot de eis van de doodstraf.

Nogmaals deze indruk krijgt men uit het krantenstuk.

En al kan ik niet beoordelen of deze indruk overeenkomstig de werkelijke bedoeling van den spreker is, er is aanleiding voldoende om waar velen deze indruk kregen, hier tegen ernstige dwaling te waarschuwen.

Nadat de Officier van Justitie namelijk in zijn betoog gekomen is tot de dramatische vraag „en welke straf dient nu dezen beklaagde te worden toegemeten"?, dan wordt vervaarlijk veel nadruk gelegd op aller overtuiging dat beklaagde **onverbeterlijk is!**

En in de tweede plaats wordt in overweging gegeven, dat een vrijheidsstraf voor het leven geen voldoende waarborg geeft voor de veiligheid van onze gemeenschap... **de man zal vroeger of later weten te ontsnappen!** „We weten hoe het gaat", zeide de Officier. En daarom zou het dan stellig aan te bevelen zijn „iemand, die niet voor verbetering vatbaar is, de hoogste straf omschreven in ons Strafwetboek op te leggen. Deze straf is de doodstraf."

Over wat verder gezegd wordt van de stem des Curaçaosen volks (vox populi, vox Dei) zullen we niet breed uitmeten, hoewel hierover ook nog te praten zou zijn en het gevaar zeker niet uitgesloten is dat de orde der dingen wordt omgekeerd.

Ook over de overweging dat de beklaagde later weer zal uitbreken uit de gevangenis, willen we niet veel zeggen. Laconiek staat in de krant van 7 Juli, dat de Rechter de publieke opinie niet kan delen ten aanzien van de vrees, dat de beklaagde in de toekomst weer uit de gevangenis zal ontsnappen! Dat was dus ook al vox populi!

Gevaarlijk achten wij echter bovenal dat in het bedoelde betoog zo herhaald bij het overwegen van de strafmaat nadruk wordt gelegd op de onverbeterlijkheid van den beklaagde.

Dit wekt juist verzet en brengt menigeen aan het weifelen!

Het roept de diepste bezwaren op van ons hart, d.w.z. religieuze bezwaren.

De sprong naar deze gedachte is nu direct: niemand heeft het recht aan een medemens de mogelijkheid tot bekering in het heden der genade te ontzeggen.

En geen rechter mag een misdadiger tot de doodstraf veroordelen, omdat de beklaagde onverbeterlijk is.

Zulk een overweging komt ook niet voort uit de rechtsgrond der straf.

De enige rechtsgrond der straf is immers gelegen in de gedachte der vergelding, als gevorderd door de Goddelijke gerechtigheid. De straf is een kwaad des lijdens, is een leed, als vergelding door de overheid opgelegd. Straf is een lijden om schuld. En is de boosdoener zedelijk verantwoordelijk te achten voor zijn daad, dan moet hij gestraft.

Er moet worden gestraft tot herstel van de geschonden gerechtigheid.

En waar de ernst van het misdrijf het eist, is de overheid bevoegd een misdadiger met de dood te straffen.

Ja dan is de overheid hiertoe niet alleen bevoegd, maar het is haar plicht. Tegen opzettelijke levensberoving **moet** de doodstraf bedreigd.

Een heldere uiteenzetting hierover hebben we gevonden in de toelichting, welke dr. H. Colijn in 1934 heeft geschreven op het Antirevolutionair Beginselprogram: „Saevis Tranquillus in Undis", onder hoofdstuk XIII, Justitie, paragraaf4: Strafrecht en straffen.

En we menen aan onze lezers een dienst te bewijzen, deze uiteenzetting van dr. Colijn hieronder te laten volgen:

„Genesis 9 : 6 leert ons uitdrukkelijk „Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door den mens vergoten worden; want God heeft den mens naar Zijn beeld gemaakt". In **De Gemene Gratie** stelt dr. Kuyper duidelijk in het licht, dat deze woorden niet zó mogen worden opgevat, alsof zij niets anders zouden betekenen dan dat het de gewone loop der dingen is, dat de vermoorde allicht wrekers vindt om diens bloed op den moordenaar te verhalen, of ook dat zekere mystieke gerechtigheid er vaak toe leidt, dat wie een ander doodde, vroeg of laat door een ander gedood wordt. Ware dit de bedoeling der woorden, dan zou hier niets omtrent de doodstraf staan en zou uit dit vers nooit de instelling van de doodstraf mogen worden afgeleid.

Men heeft hier echter wel dégelijk met een **gebod** en een **instelling** te doen

„Dit blijkt afdoende uit het slot van het vers, waar staat: „want God heeft den mens naar Zijn beeld gemaakt". In het feit, dat de mens naar Gods beeld geschapen is, ligt de reden, waarom wie des mensen bloed vergiet, door den mens zal worden om het leven gebracht. Het aangehaalde Schriftwoord kan niet betekenen: wie een mens doodt, zal **ondervinden**, dat een vriend of bloedverwant van den vermoorde hem naar het leven zal staan.

De zucht tot bloedwraak toch zit niet daarom in den mens, omdat hij naar den beelde Gods geschapen is. Immers, de bloedwreker berooft den doodslager van het leven, **niet** wijl hij naar Gods beeld geschapen is, maar omdat hij zelf een zondaar is, die de teugel viert aan de hartstocht van wraak, die hem drijft.

Voor ons staat het dus zo, dat wij in de Heilige Schrift klaar en duidelijk aan de Overheid tot **plicht** zien gesteld den moordenaar met de dood te straffen. Toegegeven moet worden, dat deze opvatting niet algemeen gedeeld wordt. Er zijn er, die niet verder willen gaan dan de erkenning, dat de overheid het **recht** heeft de doodstraf toe te passen, terwijl door anderen zelfs dit recht betwist wordt.

Het artikel uit ons beginselprogram spreekt alleen van het **recht** daartoe, dat in beginsel aan de overheid toekomt.

Het getal der principiële bestrijders van de doodstraf is gering, vooral onder de beoefenaars van het strafrecht. Men vindt hen hoofdzakelijk in de kringen van hen, die het strafrecht willen doen overgaan — of **ondergaan** — in een wetenschap van maatschappelijke paedagogiek, d.w.z. die het karakter van **straf** en van **recht** er aan willen ontnemen. Verder treft men hen aan onder de minnaars van sentimentele declamaties in **politieke en artistieke kringen**. Velen menen met een enkele uitspraak het probleem te kunnen oplossen. Zij weten bv. te vertellen, dat de mens niet het recht heeft den evenmens het leven te benemen. Hiermede achten zij elke tegenspraak afgesneden. Men zou met evenveel recht kunnen antwoorden, dat een **mens** óók niet het recht heeft een evenmens in de gevangenis te zetten. Dat recht komt aan den enen mens tegenover den anderen volstrekt niet toe. Het recht om een misdadiger te straffen, hetzij met de dood, hetzij met vrijheidsbeneming komt alleen aan de overheid toe en wel omdat zij Gods dienaresse is en Diens gezag oefent. Het verbod „gij zult niet doden" is dan ook alleen gericht tot den mens als schepsel en **niet** tot den mens als drager van het gezag Gods. Dit blijkt duidelijk hieruit, dat in de Mozaïsche wetgeving tal van voorbeelden zijn te vinden, waarbij tegen een bepaalde handeling uitdrukkelijk de doodstraf wordt bedreigd.

Veel groter is het getal dergenen, die niet de **rechtmatigheid**, maar wel de **doelmatigheid** der toepassing van de doodstraf betwisten. De hier bedoelde personen zijn van mening, dat ten onzent in de tegenwoordige tijd de doodstraf voor de bestrijding van de misdadigheid niet nodig is en dus achterwege behoort te blijven.

Enige van de voornaamste argumenten tegen de doodstraf zijn de volgende:

Ten eerste is zij onherstelbaar. Dit is juist. Bij veroordeling worde daarom de uiterste voorzichtigheid betracht. Wel is hetgeen van rechterlijke dwalingen wordt gezegd, vaak maar al te zeer overdreven, dit neemt echter niet weg, dat alles moet worden gedaan om ze te voorkomen. Dit klemt nog te meer, indien de doodstraf in het strafstelsel is opgenomen.

Ten tweede is zij ondeelbaar. Het is onmogelijk om rekening te houden met de verschillende graden van schuld. Ook dit is juist. Het argument kan echter ook aangevoerd worden tegen de levenslange gevangenisstraf. Iemand die op zeventig-jarige leeftijd een moord begaat, wordt practisch veel korter gestraft, dan iemand van vijf-entwintig jaar, indien zij beiden voor het leven worden opgesloten. Toch zal men hierin geen reden vinden om de levenslange gevangenisstraf af te schaffen.

In de derde plaats wordt gezegd, dat de doodstraf de gelegenheid tot bekering verkort. Dit argument wordt soms van christelijke zijde naar voren gebracht. Is hier echter van verkorting sprake? Indien wij aannemen, dat Gods Woord de doodstraf **eist**, zeker niet.

Ten **vierde** voert men aan, dat de doodstraf niet genoeg afschrikt. Zij, die dit argument gebruiken, halen gewoonlijk een of ander geval aan van iemand, die kort na het bijwonen van een terechtstelling een ander van het leven beroofde. Of er wordt op gewezen, dat in een bepaald land, na de **afschaffing** van de doodstraf, het aantal der zware misdrijven **niet** is **toegenomen**. Wat het eerste betreft, mag worden gevraagd, wie weet te zeggen hoevelen **wèl** zijn afgeschrikt. En wat het tweede aangaat, kan de opmerking worden gemaakt, dat bij behoud van de doodstraf wellicht een sterke daling ingetreden zou zijn.

Althans kan er op worden gewezen, dat in de wetenschappelijke litteratuur verschillende gevallen worden aangehaald, waarin de bedreiging van de doodstraf tegen een bepaald misdrijf dit deed verdwijnen of minder worden.

In de **vijfde** plaats wordt als argument gebruikt, dat de doodstraf misplaatst medelijden en ruwheid van zeden wekt. Het bewijs van deze stelling is moeilijk te geven. Veeleer zou het tegengestelde kunnen worden gezegd. Het is juist misplaatst medelijden, dat velen deze straf doet **bestrijden:** geen medegevoel met de ongelukkige slachtoffers, wèl met den misdadiger, die de moord beging. Waaraan kan worden toegevoegd, dat de verwildering van zeden in de hand wordt gewerkt door de zekerheid, dat zelfs bij de ergste misdrijven de doodstraf uitblijft.

De toestand wordt aldus, dat de doodstraf niet meer bestaat voor de gruwelijkste misdadigers, maar wel bewaard blijft voor de onschuldige lieden, die vaak om een kleinigheid, van het leven worden beroofd.

Een dergelijke toestand wordt dan nog verdedigd uit een oogpunt van beschaving en menslievendheid.

Wij evenwel sluiten ons liever aan bij de woorden van Stahl: „Een wetgeving, die tegen moord niet de doodstraf, doch slechts vrijheidsstraf bedreigt, zou het gebod, hetwelk het leven beschermt, niet in zijn volle heiligheid bewaren en derhalve niet een menselijke, maar, omdat zij de **eerbied** voor het mensenleven zou loochenen, een onrechtvaardige wetgeving zijn".

„En tenslotte, welke tegenwerpingen ook mogen worden gemaakt, wij menen, dat Gods Woord de doodstraf tegen den moordenaar eist. En dat is voor ons het eind van alle tegenspraak.

BUITENLAND.

11 SEPTEMBER — ONDERWIJZERSDAG.

De Inter-Amerikaanse Opvoedingsconferentie, welke te Panama gehouden werd, is ten einde. De afgevaardigden kozen als zetel voor de volgende conferentie over twee jaar Rio de Janeiro. 11 September — sterfdag van den groten Argentijnsen Opvoedkundige Domingio Sarmiento — werd gekozen als Pan-Amerikaanse Onderwijzersdag. De conferentie erkende ook Roosevelts goede nabuur politiek door aan te bevelen, dat één school in elk land naar hem genoemd zal worden Panama, (AP) 7.10).

KNOX IN RECIFE.

Het Agencia Nacional van Rio de Janeiro zeide in een bericht uit Recife, dat de Noordamerikaanse Secretaris van Marine Frank Knox aldaar is aangekomen (Rio de Janeiro, (AP) 7.10).

STETTINIUS BEËDIGD.

Edward Stettinius Jr. werd beëdigd als Onder-Staatssecretaris der Verenigde Staten van Noord-Amerika (Washington, (AP) 7.10).

NOORDAMERIKAANS VERNUFT.

Generaal Mark Clark verbaasde de Napolitanen Dinsdag door met een vliegtuig te landen in een van de hoofdstraten van Napels. Toen Generaal Clark naar Napels ging voor een conferentie vond hij alle wegen die naar de stad leiden versperd van het verkeer, zodat hij in een vliegtuig klom gelijk door Geallieerde generaals in het strijdveld gebruikt worden. Zijn Britse verbindings-officier ging in een ander vliegtuig van hetzelfde type. Daar de vliegers bij Napels geen geschikt landingsterrein vonden besloten zij in een van de hoofdstraten te landen. Later steeg Generaal Mark Clark van de hoofdstraat op (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 7.10).

DE „WORLD SERIES".

De Cardinals hebben de tweede wedstrijd van de „World Series" (honkbal) tegen de Yankees gewonnen met 4—3. 68.000 Toeschouwers woonden de wedstrijd bij (New York, (AP) 6.10).

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: D., 7 Oct.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 675.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 551 en 458; 23 tot 7.30 uur Polvliet, tel. 455.

Scheepvaart Afdeling: Langras, tel. 710, Willem de Zwijgerlaan 5.

Dok Afdeling: Egge, tel. 431 en Boeren.